

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 10

«06» փետրվար 2024թ.

ԱՍ/բ-010 ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

/Դասիչ, դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԻԿԱՅԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.11.6 - «Կերպարվեստ»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա- 3-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Ռ. Հեքիմյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ՝ roberthekimian@gmail.com

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	9
9.	Ուսումնառության մեթոդները	9
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	10
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	11
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	12
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
	12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	16
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	18
14.	Գնահատում.....	20
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	22
	14.2. Գնահատման չափանիշներ.....	23
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով **011401.11.6 «Կերպարվեստ»** մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաճյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակն է սովորողներին ուսուցանել կերպարվեստի ուսուցման արդյունավետ ձևերին ու մեթոդներին:

2.1 Դասընթացի խնդիրներն են.

1. հանրակրթական դպրոցում ստեղծագործաբար մոտենալ դասավանդման հարցերին, դասերը դարձնել առավել գրավիչ
2. կերպարվեստի դասավանդման մեթոդների իմացություն
3. մեթոդական իմացությունների (տեսական և գործնական) կիրառում
4. նախորդ տարիների գիտականորեն ապացուցված կերպարվեստի դասավանդման մանկավարժական արդյունավետ ձևերի կիրառման անհրաժեշտությունը կերպարվեստի ուսուցման գործընթացում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **011401.11.6 «Կերպարվեստ»** մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող հայ և համաշխարհային կերպարվեստի պատմություն, ,գունանկարչություն, գծանկարչություն դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

կումպետենցիաները.

«ԿԵՐՊՈՒՐՎԵՍՏԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն:
- Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում:
- Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում:
- Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում, Միջնադարում:
- Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:
- Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ.

ուսանողը պետք է կարողանա.

- Կիրառել կերպարվեստի ուսուցման նպատակները.
- Կերպարվեստի դասավանդման հիմնական սկզբունքները:
- Պատկերում բնօրինակից, հիշողությամբ և պատկերացմամբ

ուսանողը պետք է տիրապետի.

- հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,
- տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն
- մասկավարժական վարպետությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կումպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կումպետենցիաներ

Գործիքային կումպետենցիաներ (ԳԿ)՝

1. վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
2. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
3. մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
4. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),
5. կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
6. խնդիրների լուծում

Համակարգային կումպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

1. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
2. սովորելու ունակություն,
3. նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
4. ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

5. նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
6. նախաձեռնողականություն և ձեռներեցություն,
7. որակի կարևորության գիտակցում,

հաջողության ձգտում:

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

1. դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,
2. հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
3. համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
4. ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
5. կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
6. դրսևորել ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,
7. տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈՂԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում արվեստի բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/ 120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ				Ժամաքանակ			
	6-րդ կիս.							
Դասախոսություն	28							
Գործնական աշխատանք	28							

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Մեմինար պարապմունք								
Լաբորատոր աշխատանք								
Ինքնուրույն աշխատանք	64							
Ընդամենը Ընդամենը	120							
Ստուգման (ստուգարք/ընթացիկ քննություն) ձևը	Քնն.							

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
 Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵՝
  - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Կրթ սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատԳԿ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Չեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
II կիսամյակ						
1	Մեթոդիկան որպես ուսուցողական առարկա:	2		2		6
2	Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն:	2		2		6
	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում:					
3	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում:	2		2		6
4	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում, Միջնադարում:	2		2		6
5	Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:	2		2		6
6	Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ	2		2		6
7	Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսումնական հարցերի մասին: Կոմենսկի, Լոկկ, Ռուսո, Պեստալոցցի:	4		4		6
8	Կարդովսկու և Չիստյակովի դերը գեղագիտական մանկավարժական կրթության և առաջացման ասպարեզում:	4		4		6

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

9	Նկարչության առարկայի դասավանդման խնդիրները 19-րդ դարի հայկական դպրոցում:	4		4		8
10	Կերպարվեստի դասի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները:	4		4		8
	Ընդամենը	28		28		64

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ս. Լ. Վարդանյան , Միջառարկայական կապերը ուսումնական գործընթացում,	Եր., 1986
2.	Ք. Վ. Բաղդասարյան , «Ծիածան» ուսումնական ալբոմ /1-2-րդ դաս./,	Եր., 1985
3.	Լ. Մ. Ղազարյան , Կերպարվեստի դասերը 4-6-րդ դաս.,	Եր., 1983
4.	Լ. Մ. Ղազարյան , Կերպարվեստի դասերը 1-3-րդ դաս.,	Եր., 1982
5.	Գ. Մ. Թովմասյան , Գեղանկար,	Վանաձոր, 2003
6.	Ք. Մ. Բաղդասարյան , Կերպարվեստի դասերը 1-3-րդ դաս.,	Եր., 1986
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	.Բաղդասարյան Ք.Մ. Կերպարվեստի դասեր 1-3-րդ դասարաններում	Երևան, 1986

11. Դասախոսություն

b/ h	<i>Թեմա</i>	Ուսումնասիրվող հարցեր	<i>Ժամաքանակ</i>	Մտուզման ձևը	Գրականություն ⁹
II կիսամյակ					
1.	Մեթոդիկան որպես ուսուցողական առարկա:	Մեթոդիկան որպես ուսուցողական առարկա:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն: Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում:	Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն: Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
3.	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում:	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում, Միջնադարում:	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում, Միջնադարում:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5.	Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:	Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ.	Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ.	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսումնական հարցերի մասին: Կոմենսկի, Լոկկ, Ռուսո, Պեստալոցցի:	Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսումնական հարցերի մասին: Կոմենսկի, Լոկկ, Ռուսո, Պեստալոցցի:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Կարդովսկու և Չիստյակովի դերը գեղագիտական մանկավարժական կրթության և առաջացման ասպարեզում:	Կարդովսկու և Չիստյակովի դերը գեղագիտական մանկավարժական կրթության և առաջացման ասպարեզում:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
9.	Նկարչության առարկայի դասավանդման խնդիրները 19-րդ դարի հայկական դպրոցում:	Նկարչության առարկայի դասավանդման խնդիրները 19-րդ դարի հայկական դպրոցում:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

10.	Կերպարվեստի դասի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները :	Կերպարվեստի դասի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
-----	---	--	---	-----------------------	----------------------

11.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
II կիսամյակ					
1.	Մեթոդիկան որպես ուսուցողական առարկա:	Մեթոդիկան որպես ուսուցողական առարկա:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
2.	Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն:	Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում:	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում:			
3.	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում:	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
4.	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում, Միջնադարում:	Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում, Միջնադարում:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
5.	Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:	Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
6.	Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ	Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ	2	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
7.	Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսումնական հարցերի մասին: Կոմենսկի, Լոկկ, Ռուսո, Պեստալոցցի:	Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսումնական հարցերի մասին: Կոմենսկի, Լոկկ, Ռուսո, Պեստալոցցի:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
8.	Կարդոլվսկու և Չիստյակովի դերը գեղագիտական մանկավարժական	Կարդոլվսկու և Չիստյակովի դերը գեղագիտական մանկավարժական կրթության և առաջացման	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

	կրթության և առաջացման ասպարեզում:	ասպարեզում:			
9.	Նկարչության առարկայի դասավանդման խնդիրները 19-րդ դարի հայկական դպրոցում:	Նկարչության առարկայի դասավանդման խնդիրները 19-րդ դարի հայկական դպրոցում:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
10.	Կերպարվեստի դասի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները :	Կերպարվեստի դասի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները:	4	Միավորային գնահատում:	ՊԳ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

11.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
II կիսամյակ						
1.	Կերպարվեստի ուսումնական ծրագրերը, դրանց ներկայացվող պահանջները:	Կերպարվեստի ուսումնական ծրագրերը, դրանց ներկայացվող պահանջները:	<u>Չեկույց</u>	Փետրվար Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Կերպարվեստից արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները:	Կերպարվեստից արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները:	<u>Ռեֆերատ</u>	Ապրիլ Մայիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3,4 ԼԳ-1,2
----	--	--	----------------	-------------	---------	-----------------------

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹³

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնագիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:
Սարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	Դասընթացին պահանջվող նյութեր:
Այլ	

¹³ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁴:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է՝

6-րդ կիսամյակում 2 ընթացիկ ստուգում՝ մինչև 20-ական միավոր (գումարային մինչև 40

¹⁴«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

միավոր):

Քննությանը ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Հարցաշար

1. Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները հնադարում:
2. Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները հին Եգիպտոսում:
3. Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները հին Հունաստանում:
4. Նկարչության դասավանդման մեթոդները միջնադարում:
5. Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան:
6. Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսուցման հարցերի մասին:
7. Գեղարվեստական կրթության և գեղագիտական դաստիարակության ակադեմիական համակարգը (16-17-րդ դ.):
8. Կերպարվեստի դասավանդման ձևատեսության զարգացման ժամանակից փուլը:
9. Ուսումնադաստիարակչական, գիտականության սկզբունքների կիրառումը կերպարվեստի պարապմունքների ժամանակ:
10. Բնօրինակից նկարչությունը որպես կերպարեստի ուսումնական գործընթացի հիմնական մաս:
11. Կերպարվեստի և այլ ուսումնական առարկաների միջառարկայական կապերի ուսուցողական հիմունքները:
12. Ուսուցիչը և նրա դերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում:
13. Սովորողների տարիքային առանձնահատկությունները և նրանց հետաքրքրությունները կերպարվեստային գործունեության և կերպարվեստից որոշակի ունակությունների ու հմտությունների յուրացման գործընթացում:
14. Ուսումնական աշխատանքի կազմակերպումը, կերպարվեստի դասին ուսուցչի նախապատրաստվելը:
15. Կերպարվեստի դասերի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները:
16. Կերպարվեստի դասավանդման խնդիրներն ու նպատակները հանրակրթական դպրոցում՝ արդի էտապում:
17. Զրույցներ կերպարվեստի մասին դասերի կազմակերպման և անցկացման մեթոդիկան:

18. Դեկորատիվ-կիրառական դասերի կազմակերպման ու անցկացման մեթոդիկան:
19. Կերպարվեստի դասերին ջրաներկով և այլ նյութերով աշխատելու մեթոդական առանձնահատկությունները:
20. Թեմատիկ – ստեղծագործական դասերի կազմակերպման մեթոդիկան:
21. Ծեփակերտություն, քանդակման գործընթացի ուսուցման մեթոդական առանձնահատկությունները:
22. Աշխատանք բնական նյութերով :
23. Գրաֆիկական աշխատանքների կատարման մեթոդական առանձնահատկությունները:
24. Սովորողների գիտելիքների, կարողությունների, կատարած աշխատանքների գնահատման և վերլուծման համակարգը:
25. Կերպարվեստի կաբինետները, նրանց ներկայացվող ժամանակակից պահանջները
26. Կերպարվեստի ուսումնական ծրագրերը, դրանց ներկայացվող պահանջները:
27. Կերպարվեստից արտադասարանական և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները:

a. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- Տեսական գիտելիքները – բանավոր:
- Գործնական աշխատանքները – բանավոր:

6-րդ կիսամյակ – 4 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր)

- Ինքնուրույն աշխատանքը – գրավոր/բանավոր:

1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

---

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

**«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

**Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.11.6 - «Կերպարվեստ»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-010 ԿԵՐՊԱՐՎԵՍԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ և ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	56	Դասախոսություն	28
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	28
	Ինքնուրույն	64		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	քննություն,			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է սովորողներին ուսուցանել կերպարվեստի ուսուցման արդյունավետ ձևերին ու մեթոդներին, հանրակրթական դպրոցում ստեղծագործաբար մոտենալ դասավանդման հարցերին, դասերը դարձնել առավել գրավիչ կերպարվեստի դասավանդման մեթոդների իմացություն և մեթոդական իմացությունների (տեսական և գործնական) կիրառում</p> <p>Նախորդ տարիների գիտականորեն ապացուցված կերպարվեստի դասավանդման մանկավարժական արդյունավետ ձևերի կիրառման անհրաժեշտությունը կերպարվեստի ուսուցման գործընթացում:</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն ✓ Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները ճիշտ եզրակացնելու ✓ Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները ճիշտ ճանաչելու ✓ Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները ճիշտ համարելու ✓ Վերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան ✓ Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ. <p><i>Չմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը, ✓ տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն ✓ մանկավարժական վարպետությանը: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Կիրառել կերպարվեստի ուսուցման նպատակները. ✓ Կերպարվեստի դասավանդման հիմնական 			

	<ul style="list-style-type: none"> սկզբունքները ✓ Պատկերում բնօրինակից« հիշողությամբ և պատկերացմամբ
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p><i>Թեմաներ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Մեթոդիկան որպես ուսուցողական առարկա 2.Կերպարվեստի ուսուցման ձևատեսության պատմություն» Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Եգիպտոսում 3.Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հունաստանում 4.Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդները Հին Հռոմում« Միջնադարում» 5.Կերածննդի դարաշրջանի կերպարվեստի ուսուցման մեթոդիկան 6.Գեղարվեստական կրթության ակադեմիական համակարգը 16-17-րդ դդ 7.Արևմտաեվրոպական մեծ լուսավորիչները կերպարվեստի ուսումնական հարցերի մասին: Կոմենսկի, Լոկկ, Ռուսո, Պեստալոցցի: 8.Կարդովակու և Չիստյակովի դերը գեղագիտական մանկավարժական կրթության և առաջացման ասպարեզում: 9.Նկարչության առարկայի դասավանդման խնդիրները 19-րդ դարի հայկական դպրոցում 10.Կերպարվեստի դասի կառուցվածքը, նրա փուլերը, առանձնահատկությունները:
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p><b>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ`</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով`առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով` առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր,</li> <li>▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում`

առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
 Ուսումնառության արդյունքների
 գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատ ականը ըստ 100 բալանոց համակա րգի	Գնահատական ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A+
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A-
«Լավ» (4)	81-85	B+
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B-
«Բավարար» (3)	67-70	C+
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	58-61	C-
«Անբավարար»	0-57	D
«Ստուգված»	58-100	S
«Չստուգված»	0-57	U

Գրականություն

Պարտադիր –

1. . Լ. Վարդանյան, Միջառարկայական կապերը ուսումնական գործընթացում, Եր., 1986
2. Զ. Վ. Բաղդասարյան, «Ծիածան» ուսումնական ալբոմ /1-2-րդ դաս./, Եր., 1985
3. Լ. Մ. Ղազարյան, Կերպարվեստի դասերը 4-6-րդ դաս., Եր., 1983
4. Լ. Մ. Ղազարյան, Կերպարվեստի դասերը 1-3-րդ դաս., Եր., 1982
5. Գ. Մ. Թովմասյան, Գեղանկար, Վանաձոր, 2003
6. Զ. Մ. Բաղդասարյան, Կերպարվեստի դասերը 1-3-րդ դաս., Եր., 1986

Լրացուցիչ-

1. .Բաղդասարյան Զ.Մ. Կերպարվեստի դասեր 1-3-րդ դասարաններում Երևան 1986
2. Գուլմիսարյան Ե.Ա. Արվեստի պատմություն ուսումնական ձեռնարկ Երևան «Վահան» 2003
3. Թերզյան Ս.Ս. Գեղանկարչության տեխնիկական միջոցները Երևան« 1985
4. Խաչիկյան Վ.Ղ Դպրոցական դեկորատիվ ձևավորում
5. Ներսիսյան Լ.Ս. /մեթոդական ցուցումներ/«մանկավարժ» Երևան 1980
6. Հակոբյան« Հ.Հ. Հայ արվեստի աշխարհում Երևան

	<p>«Նաիրի» 1998</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Ղազարյան Լ.Ս. Կերպարվեստի դասերը 1-3-րդ դասարաններում Երևան 1979 8. Ներսիսյան Լ.Ս. Կերպարվեստի դասավանդման մեթոդիկայի գործնական աշխատանքներ /մեթոդական ցուցումներ/ «Երևան «Մանկավարժ» 1983 9. Ներսիսյան Լ.Ս. Կրթություն և գեղագիտական աշխատանք «Չանգակ-97»
--	---